

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a járási /városi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2016-2017)

8. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Ötszáz esztendeje volt már, hogy a hunok el váltak a Magyaroktól és elindultak új hazát keresni. Mielőtt elindultak volna a nagy utra, a nép vezérei táltosai összeültek tanácsot tartani.

Hét törzsből állt akkor a magyarság. Mindegyiknek meg volt a maga külön vezére Álmos, Előd, Ond, Kond, Tas, Huba és Töhötöm.

A hét törzs hét vezére közül álmost választották meg a Magyarok fővezérének, aki leg öregebb és leg ölcsebb volt köztük.

2. A közmondások népi megfigyeléseket, életigazságokat tartalmaznak. Írd hozzá a jelentésüket! (6pont)

- a) Nem mind arany ami fénylik.
- b) Madarat tolláról, embert barátjáról.
- c) Aki másnak vermet ás maga esik bele.
- d) Akinek nem inge, ne vegye magára.
- e) A lónak négy lába van, égis megbotlik.
- f) Nem esik messze az alma a fájától.

3. Pótold a megfelelő betűt (j vagy ly)! (12 pont)

akadá___, apá___, kaca___, döre___, aszá___, engedé___, fo___ó, fo___osó, osztá___, rejté___, roba___, szabá___

4. Értelmezd a következő azonos alakú szópárok jelentését! Határozd meg a szófajukat, és szerkessz velük külön-külön mondatot! (8 pont)

török – török, élek – élek, fejek – fejek, lettek – lettek,

5. Pótold a mondatvégi írásjeleket! Nevezd meg a mondatfajtaikat! (5 pont)

- a) A vadkacsák a tóban úszkálnak...
- b) Hol vannak a kicsinyeik...
- c) Bárcsak meglátnánk őke...
- d) Nézd, ott úszik egy...
- e) Jaj, de szép a tolla ...

6. A következő fogalmak Vörösmartyhoz kapcsolódnak. Hogyan? (6 pont)

Kápolnásnyék –	Szózat –
Perczel család –	Egressy Béni –
Szép Ilonka –	Csajághy Laura –

7. Határozd meg a parainesis szó jelentését! (4 pont)

8. Milyen tanításokat fogalmaz meg Kölcsey Paraneisis Kölcsey Kálmánhoz c. művében? (6 pont)

9. Párosítsd az alábbi szerzőket és műveket! (8 pont)

a) Kölcsey Ferenc	Szózat
b) Daniel Defoe	Hogy Júliára talál...
c) Balassi Bálint	Magyarázom a bizonyítványom
d) Bornemisza Péter	Huszt
e) Karinthy Frigyes	Robinson Crusoe
f) Mark Twain	Egri csillagok
g) Gárdonyi Géza	Tom Sawyer kalandjai
h) Vörösmarty Mihály	Síralmas énnéköm

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

- a) Az nem lehet, hogy annyi szív / Hiába onta vért...
- b) Kezem véd könyörögve, / meghallgat tán az ég...
- c) Hajh, de bűneink miatt / Gyúlt harag kebledben...
- d) S a csarnok elontott / Oszlopai közt lebegő rémalak inte felém...
- e) Szerelmedért / Fa lennék berc fején, / Felölténem zöld lombozatját...

Összesen: 85 pont

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a járási /városi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2016-2017)

9. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Igazi szórakozás a Középkori Magyar országon is el képzelhetetlen volt zene és tánc nélkül. A kiráji udvarban meg fordultak európa akkor leg híreseb zenészei énekesei. A polgárok és jobágyok is szívesen énekeltek, táncoltak.

A Magyarok kedvelt tánca volt a körben ösze fogódzva járt tánc; közben a táncolók énekeltek is, az ének adta a tánc ritmusát. Körtánc közben hosszú baladákat is énekeltek. Ünnepeken szívesen szórakoztak, mulatoztak, táncoltak a városi polgárok és a parasztok is.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Megkötöm lovamat szomorúfüzfához. (Népdal)

3. Írd le a mellékevek három alakját! Alkoss mondatokat a fokozott mellékevekekkel! (10 pont)

ravasz, kiváló, színes, piros, ötletes

4. Pótold a főnevekben a hiányzó kezdőbetűket! (10 pont)

__isza, __utya, __odri, __una, __uk, __óka, __etőfi __ándor,
__örögország, __engyel, __emzeti __úzeum, __skola
__argit-__íd, __rany __ános __ltalános __skola, __ceán

5. Másolás közben pótold a következő szavakban a hiányzó j és ly betűt! (8 pont)

he...es, ...ukas, ...ámbor, szenvedé...es, ...eles, dö...fös, komo..., za...os

6. Határozd meg a impresszionizmus fogalmát, nevezd meg képviselőit az irodalomban! (6 pont)

7. A következő fogalmak Móricz Zsigmondhoz kapcsolódnak. Hogyan? (8 pont)

a) Tiszacsécse –	e) Nyilas Misi –
b) Pallagi Erzsébet –	f) Posalaky úr –
c) Debrecen –	g) Holics Eugénia –
d) Hét krajcár –	h) Soós család –

8. Értelmezd Ady Endre A magyar Ugaron című versét! Írj rövid, tömör fogalmazást! (8 pont)

9. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (6 pont)

a) A helység kalapácsa	f) Nemzet-őr dal
b) Ábránd	g) A magyar Ugaron
d) Huszt	h) Nemzeti dal

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

- a) S a sírt, hol nemzet sülyyed el, / Népek veszik körül...
- b) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...
- c) Mi lesz, hogyha Dózsa György kósza népe / Rettenetes, nagy dühvel özönöl?...
- d) Két ifjú térdel, kezökben lant, / A kopja tövén, mintha volna feszület...
- e) Fényesebb a láncnál a kard, / Jobban ékesíti a kart...

Összesen: 96 pont

FELADATOK

a járási /városi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2016-2017)

10. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

Nyelvünkben a felmérések szerint mintegy egy millió szó van. Az egyes embereknek természetesen jóval kisebb a szókincse, mint az egész nyelv közösségnek.

A szó készlet alapszókészletre és kiegészítő szókészletre osztható. Az alapszókészletbe tartozó szavakat mindenki ismeri és használja. Nem könnyű meg állapítani hogy mi magunk hány szót ismerünk, s ebből mennyit használunk. Az egyéni szó kincs függ az egyén beszélő környezetétől, korától, iskolázottságától és foglalkozásától.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

A vadász ül hosszú, méla lesben. (Vörösmarty Mihály)

3. Pótold a hiányzó j-ly betűket! (16 pont)

korcsó___ázik, kulcs___uk, u___ongó, veszé___el, gyű___temény,

pó___á___a, homá___os, öngyű___tó___a, gömbö___ű, ha___nalodik,

má___as, gombo___ag, elsü___ed, papagá___ó

4. Az aláhúzott szavakat helyettesítsd rokon értelmű megfelelőjükkal! (5 pont)

- a) Ez a gép csupa régi alkatrészből van.
- b) Paks a Duna jobb partján van.
- c) Van olyan szeder is, aminek nincs tüskéje.
- d) Ki van ezen a fényképen?
- e) Egész nap otthon van, sehova se jár.

5. Válaszd el a szavakat minden lehetséges helyen! (10 pont)

archaizmus, lándzsa, impresszionizmus, program, kilogramm, Kazinczy, Pálffy, technika, Kossuth, Tóthtal

6. Fogalmazd meg, mi az alapja a homéroszi eposzok történetének! (8 pont)

7. Határozd meg ki kicsoda! (6 pont)

a) Homérosz –	d) Vergilius –
b) Odüsszeusz –	e) Horatius –
c) Achilleusz –	f) Szophoklész –

8. Jellemezd a Bibliát, mint epikus művet! (8 pont)

9. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (8 pont)

a) Áprilisi capriccio –	e) Tiszta szívvel –
b) Párisban járt az Ősz –	f) Így írtok ti–
c) Hét krajcár –	g) Íliász –
d) Himnusz a békéről –	h) Antigoné –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

- a) S az út... kígyó vedlett bőre. /Hány népet vitt temetőre...
- b) Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel / egy-egy bokor, nevét, virágát is tudom...
- c) Vad indák gyűrűznek körül / Míg a föld alvó lelkét lesem...
- d) .. itt legeltetett a kis Csöre, nem is ment a nádas felé, hanem a dinnyeföld felé...
- e) Sehonnai bitang ember, / ki most, ha kell, halni nem mer ..

KÁRPÁTALJAI PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZŐ INTÉZET

FELADATOK

a járási /városi magyar nyelv és irodalom vetélkedőre (2016-2017)

11. osztály

1. Javítsd ki a helyesírási hibákat! (20 pont)

A XIX. század utolsó év tizedeiben egyre másra kerültek elő az újabb és újabb hon foglalás kori sírok. 1868-ban a Felvidéki, Vág melletti Galgócon találták az első diszes, aranyozot ezüst tarsojlemez, a másodikat 1870-ben a Kárpátaljai Szolyva mellett már a mai értelemben is igazi régész találta az általa feltárt sírban: Lehoczky Tivadar, a munkácsi muzeum alapítója. Ugyanő közölte a beregszász meletti Kishegyen 1890-ben előkerült sír leletanyagát, köztük a máig egyedül áló süvegcsúcsot.

2. Elemezd a mondatot! Készítsd el az ágrajzát! (10 pont)

Apám szájából szép volt az igaz. (József Attila)

3. Kapcsolj -val, -vel ragot a nevekhez! (10 pont)

Kossuth..., Babits..., Ady..., Gaál..., Széchenyi..., Móricz..., Madách ..., Vörösmarty..., Gárdonyi..., Kamill

4. Olvasd el a mondatokat, majd húzd alá a megjelölt szófajt! (17 pont)

- a) Megfogta és magával vitte a kosarat. (ige)
- b) Ki trombitál ilyen szépen? (kérdő névmás, mutató névmás)
- c) A megvadult lovak felverték a csendet. (főnév)
- d) A kék nadrág szebb, mint a zöld szoknya. (melléknév)
- e) Jobban szeretek játszani, mint tanulni. (főnévi igenév)
- f) A negyedik boltban végre kaptam néhány darab kiflit. (számnév)
- g) Azt mondják, te meg én megyünk a versenyre. (személyes névmás)
- h) A fa alá tegyék le a kosarakat! (névelő, névutó)

5. Írd le betűkkel az alábbi számokat! (8 pont)

15 000, 415, 2 523, 200 479, 1 000 000, 38 002, 1 999, 28 848

6. A következő fogalmak Madách Imréhez kapcsolódnak. Hogyan? (7 pont)

a) Alsósztrégova –	e) Miltiádész –
b) Fráter Erzsébet –	f) Kepler –
c) Éva –	g) Borbála –
d) Lucifer –	

7. Jellemezd Ádám alakját Madách Tragédiájában! (6 pont)

8. Nevezd meg az alábbi művek szerzőit! (10 pont)

a) Nemzeti dal	f) A föl-földobott kő
b) Szózat	g) Puszták népe
c) Hogy Júliára találá...	h) Nem tudhatom
d) Búcsú Váradtól	i) Odüsszeia
e) Himnusz	j) Légy jó mindhalálig

9. Határozd meg ki kicsoda! (6 pont)

a) Noszty Feri –	d) Tóth Mari –
b) Vilma –	e) Tóth Mihály –
c) Kopereczky báró –	f) Homlódyné Máli néni –

10. Honnan az idézet? Nevezd meg a mű szerzőjét és címét! (10 pont)

- a) Ha örül Horger Antal úr, / hogy költőnk nem nyelvet tanul ...
- b) S égtek lelkemben kis rőzse dalok: / Füstösek, furcsák, búsak, bíborak ..
- c) S a sírt, hol nemzet sülyyed el, / Népek vesznek körül...
- d) Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!
- e) Verecke híres útján jöttem én, / Fülembe még ősmagyar dal rivall...

Összesen: 104 pont